1879. VI. évfolyam. 96. szám. Debreczen, Szombat május 17.

Előfizetési feltételek:
helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve.
Egész évre . 10 frt.
Félévre . . . 5 „
Negyedévre . 2 „ 50 kr.
Egy hóra . . 1 „
Előfizethetni helyben a kiadóhivatalban, *Kutasi Imre nyomdájában*, aztán Telegdi K. Lajos és ifj. Csáthy Károly könyvkereskedéseikben, vidéken a postahivataloknál.

DEBRECZENI ELLENŐR.

Politikai, közgazdászati s társadalmi lap.

A SZABADELVŰPÁRT KÖZLÖNYE

Megjelen hetenkint ötször, u. m. Hétfőn, Kedden, Szerdán, Csütörtökön és Szombaton.

Hirdetési dij:
öt hasábos petitsor 5 krajczár. Nagyobb terjedelmü s többizben megjelenő hirdetményeknél leengedés történik. Bélyegdij minden hirdetés után 30 kr. Nyilttéri közlemények minden sora 20 kr. A hirdetmények valamint a nyilttéri közlemények egyedül a kiadói irodában vétetnek fel. *Az előfizetési és hirdetményi pénzek a kiadóhivatalba*, a lap szellemi részébe tartozó közlemények a szerkesztőségi irodába czimezendők,
czeglédutcza, Fried-ház 19. sz. alatt

Debreczen, május 17.

Furcsább meglepetésben még alig részesült valaha az ellenzék, mint a milyet Andrássy gróf szerzett neki a novi bazári conventióval.

A meglepetés oly nagy, hogy az ellenzéki lapok egy része teljesen elnémult s a máskor oly bőbeszédü úri emberek egy árva kukkot sem szólnak; a másik rész pedig gunyosan jegyzi meg, hogy hisz a conventio nagyon jó, nagyon helyes, látják, hogy Andrássy gróf követi az ő tanácsaikat, meg is vannak vele elégedve teljesen, de ha már százötven milliót elköltöttünk, hát azért aztán többet vártak volna.

Nem tudjuk, hogy mit vártak; de akármit vártak, különös nyilathozat ez azoktól, kik épen leghangosabban sürgették annak idején, hogy békés egyességet kell kötni a törökkel s abból faragták a legkeserübb vádat a külügyminiszter ellen, hogy rabló hadjáratot folytattunk a török ellen s megszálltuk Boszniát souverain fejedelmi urának beleegyezése nélkül. No hát Andrássy gróf megkötötte azt az annyiszor sürgetett egyességet s most már ama tartományok souverain urának beleegyezésével tartják megszállva csapataink Boszniát és Herczegovinát.

Arra az ügyetlen óbégatásra, hogy a szultánt erőszakkal kényszeritették a conventió aláirására s hogy ennek folytán szörnyü ingerültség uralkodik Konstantinápolyban, ugy hogy a szerződést ott ki sem merik hirdetni — erre a legcsattanósabb felelet az, hogy a török kormány hivatalos lapja tette közzé legelőször a szerződés szövegét.

A mi magát a conventió lényegét illeti, erre nézve nagyon eltérnek a nézetek. Mig a félhivatalos tollak a „Fremdenblatt“-ban és másutt mint a legcsodálatraméltóbb diplomatia müremekét dicsőitik, addig mások és pedig többen azok közül, kik Andrássy politikájának hivei közé tartoztak a Lajtán innen és a Lajtán tul, nem titkolhatják el elégedetlenségöket. A szabadelvü párt egyik tekintélyes lapja a „Pester Lloyd“ megütközve kiált fel, hogy nem érti Andrássy politikáját; oda át pedig a reichsrathban Widmann az annexió buzgó szószólója kesereg, hogy „kő kő után gördül ki“ abból az épületből, melyet az „Uj-Ausztria“ fanatikusai emeltek képzeletökben.

Mi egészen higgadtan tekintjük a boszniai ügy e legujabb stádiumát. Pártunk egyetlen tagjának sincs oka, hogy ez okirat elolvasása után megtagadja a bizalmat a külügyek vezetőjétől, ki eddig a legnehezebb körülmények közt is megmutatta, hogy hivatásának magaslatán áll s nincs szüksége senkitől kölcsön kérni sem értelmet, sem hazafi érzületet.

Olvasóink tapasztalhatták nem egy esetben, hogy e lap, mióta vezetésünk alatt áll, senkinek uszályát nem hordja s a párt elveinek keretén belül meg tudja tudja őrizni függetlenségét mindenfelé. A kormány föltétlen magasztalása nem a mi kenyerünk. A Törökországgal kötött conventiónak sem zengedezünk hymnusokat, nem emeljük azt az egekig mint példátlan nagyszerü vivmányt, mint olyan diplomatiai müremeket, melylyel már most minden rendbe van hozva.

Nincs biz az. Ez csak ideiglenes módja az elintézésnek, de olyan módja, a milyet elérni lehetett. Azok, kik mohó vágygyal szerették volna már az occupátiót teljes annexióvá átváltoztatni, nem csodáljuk, hogy elégedetlenek vele; de azok, kik a keleti ügyek kifejlésének siettetése helyett beérik azzal, hogy Ausztria-Magyarország szilárd bár ideiglenes álláspontot foglalt el ott, hol szemmel kisérheti s megakadályozhatja érdekeink minden veszélyeztetését, azok nyugodtan tehetik le kezükből e szerződést. Békés egyesség által szentesitve van abban a jelen helyzet s nincs praejudikálva a jövőre.

Hogy mi történjék a jövőre, annak végleges elintézése különben is csak akkor lesz igazán helyén, mikor a közvélemény a pártszenvedélyek hullámaitól megtisztulva, higgadtan fontolóra veheti ez ügyet. Annak a higgadt, megtisztult közvéleménynek a szavát aztán tekintetbe is fogja venni a közös külügyminiszter, ki sohasem tulajdonitott magának absolut intézkedési jogot s mindig a legnagyobb készséggel bevallotta az alkotmányos fogalmak iránti őszinte tiszteletét.

— **A tiszaszabályozási munkálatokra** adandó előlegek iránt a N. fr. Presse tudósitása szerint gróf Szapáry Gyula és a Rothschild csoport közt tegnapelőtt köttetett meg és iratott alá az egyezmény. A konzortium 6%-ias kamatláb mellett 8 millió forint előlegezésére kötelezi magát, mely összeg nem egyszerre, hanem a szükséglet szerinti részletekben fog a magyar pénzügyminiszternek kifizettetni, általa pedig másfél év mulva lesz visszafizetendő. A végleges szabályozási kölcsön iránt a tárgyalások csak akkor indittatnak meg, midőn már a szakértői vélemények alapján az egész szükséglet mennyisége megállapittatott. Eddig csak annyi bizonyos, hogy a megkötendő kölcsön nem arany, hanem legnagyobb valószinüséggel sorsjegykölcsön lesz.

— **A reichsráthot** ma déli 12 órakor zárta be ő felsége ünnepélyes trónbeszéddel. A N. fr. Presse irja, hogy a trónbeszéd inkább a multakkal foglalkozik és keveset mond a kormány jövendő terveiről és szándékairól.

A reichsrath bezárása után nemsokára a tartománygyüléseket is föloszlatják, a melyek mandatuma különben csak októberben fog lejárni.

— **Bécsnek** a napokban nevezetes politikai vendégei lesznek. A két keletruméliai küldött Gesoff és Jankoloff, kik már egész Európát beutazták s kik kivánataikkal valószinüleg ép oly udvariasan és határozottan fognak visszautasittatni, mint Londonban, aztán Battenberg, most már Bulgária fejedelme (szerdán érkezik Bécsbe), a ki itt valószinüleg azon tanulságot fogja szerezni, hogy hivatása az uj fejedelmi trónon még más szempontokból is tekinthető, mint a hogy Livádiában alkalma volt azt feltogni.

— **A muszkák** most már egészen komolyan folytatják kivonulásukat a Balkán félszigetről. Eddig már 33 gyalogezred kelt Várnán hajóra. A 48. ezred, a 47. lovasezred és három üteg május 11-én érkezett Szilisztriába és másnap hajóra szállt. A 45. gy. ezred két üteggel f. hó 10-én Renibe ment hajóra szállitandó; a 4. lovashadosztály Slivnóban öszpontosittatik, Szilisztriába és Ruszcsukba megy. A 106. és 30. sz. gy. ezredek Burgaszon át mennek, a 5. lovashadosztály és a 9-ik kozákezred Jeni Zágrábba mennek, hogy Ruszcsukon és Várnán át folytassák a hazamenetelt. Legvégül a 31. gyalloghadosztály a 9. huszárezreddel megy és a tett intézkedések szerint a kivonulás julius 25-én be lesz fejezve.

Országgyülés.

A képviselőházban május 15-én az erdőtörvényjavaslatot tárgyalták; a főrendiházban pedig a Tisza és Duna szabályozása iránt meghallgatandó külföldi szakértők, a szabályozás s a Szeged reconstructiójára szükséges költségek fedezéséről szóló javaslatokat tárgyalták s fogadták el.

A képviselőházban tegnap is az erdőtörvényjavaslat tárgyalása folytattatott, melyet azon függő kérdés eldöntése feletti vita szakasztott meg, hogy a honvédségnek az ország határán tul történt alkalmazása iránti képviselőházi határozat a főrendiházzal közöltessék-e?

Madarász József az ellenkező nézetben van, Tisza Kálmán s a képviselőház többsége pedig azon nézetet fogadja el, hogy a tudomásvétel a főrendi háznak is átküldendő, mert azt a miniszteri ellenőrzés jogaitól elvonni törvényesen nem lehet.

Lódij-kiosztás Debreczenben.

Magyar kormányunk a Debreczen sz. kir. város és Hajdumegye lótenyésztése emelésére ez évben is engedélyezett dijosztást, mely f. évi junius hó 30-án reggeli 8 órakor Debreczenben a nagyerdei fürdőház előtti téren veszi kezdetét, mely alkalommal következő államdijak lesznek kitüzve:

I. Sikerült szoposcsikóval bemutatott anyakanczák számára, melyek jól ápolt, egészséges és erőteljes állapotban vannak s jó tenyészkanczák kellékeivel birnak. Első-dij 12 darab magyar arany. Második dij 10 drb magyar arany. Harmadik dij 8 drb magyar arany. Negyedik dij 6 drb magyar arany. Ötödik dij 5 drb magyar arany. Hatodik dij 5 drb magyar arany.

II. Hároméves kancza csikók számára, melyek kitüző tenyész-képességet igérnek. Első dij 10 drb magyar arany. Második dij 8 drb. magyar arany. Harmadik dij 6 drb magyar arany. Negyedik dij 5 db magyar arany. Ötödik dij 5 drb magyar arany.

Minden tekintetben kitünő mén és kancza csikókat a kitüzött dijakból pályázaton kivül is jutalmazhat a dijosztó bizottság.

A jutalom dijakra pályázhat minden debreczen-városi s hajdumegyei tenyésztő, ha községelöljárói bizonyitványnyal igazolhatja azt: hogy a szopos csikóval bemutatott anya kancza már a csikó születése előtt sajátja volt, vagy pedig, hogy a kiállitott három éves kancza csikó egy az ellés idejekor birtokában volt anyától származik és általa neveltetett.

A pályázatból csak az angol telivér lovak vannak kizárva, minden egyéb faju, akár nagyobb, akár kisebb tenyésztő által nevelt ló az arany dijakra kivétel nélkül pályázhat; ha azonban valamely ménes-tulajdonos vagy bármely más dijnyertes pályázó a nyert aranydijat a közügy érdekében a helyszinén ujolag pályázat alá kivánná bocsátani, ugy kitüntetésül a dijak szerint fokozatosan osztályozott arany, ezüst vagy bronz diszoklevelet fog nyerni.

A bemutatott lovak birálása, valamint az oda itélt dijak kiosztása is, egy e végre alakult vegyes szakbizottság által azonnal a helyszinén fog eszközöltetni.

Hogy a dijosztó bizottság kellő időben megtudhassa valamennyi pályázó ott létét, köteles minden pályázó a kijelölt nap reggelén a debreczeni helyhatóságnál jelentkezni, hol további utasitást nyerend.

A dijosztó bizottság a debreczeni m. kir. méntelep főbb tisztjeiből, Debreczen sz. kir. város és Hajdu vármegye közönségének és lótenyész-bizottmányainak küldötteiből és az illető állatorvosokból fog szerveztetni. Miről a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszteriumnak Budapesten, 1879. évi május 10-én 12,545. sz. a. kelt megbizásából a fent jelzett két testvérhatóság gazdaközönségét a magyar haza lótenyésztése felvirágzása iránti érdekeltségnek, minél nagyobb számu megjelenésével előmozditását buzgóan óhajtva — egész tisztelettel értesitem.

Kelt Debreczenben, 1879. május 15.

Koszorus Lajos s. k.
az államdijosztó bizottság elnöke.

Jogi kérdés a nők szenvedő váltóképességéhez.

Daczára annak, hogy a váltó s azon előforduló személyek egymáshozi viszonyait a törvényhozás legujabban az 1876. évi XXVII. czikk által egészen ujonnan szabályozta: alig van még is egy egy törvényünk olyan, mely ily hamar már annyi különböző törvények combinatióját tenné szükségessé arra nézve, hogy a törvényhozó szándékát felfoghassuk.

A váltótörvény a szenvedő váltóképesség meghatározásánál hivatkozik az 1872. évi VIII. és 1874. évi XXIII. törvényczikkekre. E két törvényczikknek vonatkozó része a váltó-törvény első szakaszával együtt szabályozta majdnem egy évig a szenvedő váltó-képességet.

Ekkor azonban lényeges változtatást illetve kiterjesztést tett azon sok fontos intézkedéseivel a magánjog alapjaiba is beható uj gyámügyi 1877. évi XX. t. czikk. Jelenleg tehát ez már negyedik törvény melynek ösmerete okvetlen szükséges arra nézve, miszerint valaki csak azt mondhassa el magáról, hogy „meg tudom határozni, kiknek aláirása eredményez a váltóra váltói kötelezettséget.“

Nem akarom fejtegetni itt, mily betegsége az ily alkotás a mi törvényhozásunknak, s mennyire nehézzé teszi ez az önképzést a jogi pályán haladni akarónak: csak arra mint rendesen előforduló hiányra s azon zavarokra utalok, melyek az ily több helyen tett s a dolog lényegét s viszonyokat egy keretbe össze nem fogó intézkedésből származnak.

Igy nev. az 1877. évi XX. t. czikk 4. 5. 6. szakaszaiban lényeges intézkedést tartalmaz a teljeskorusag s ebből folyólag a szenvedő váltóképesség elnyerésére vonatkozólag is. Teljeskorunak, tehát szenvedő váltóképesnek nyilvánitja nevezetesen a 6-ik szakaszban azon 20 éves kis koruakat, kiknek vagyonuk kezelésök alá adatik, vagy kik önálló háztartást visznek, továbbá a negyedik szakaszban azon 18 éves kiskoruakat, kik a szülék, gyám vagy gondnok meghallgatásával — mert ügyeik vezetésére elegendő képességgel birnak — nagykorusittatnak. Különösen figyelembe vendő itt, hogy a törvény ez intézkedése mindkét nembeli kiskoruakra kiterjed, mert e tekintetben megkülönböztetást épen nem tesz.

Általánosan elfogadott jogi vélemény volt eddig, hogy a nők — a mennyiben önálló ipart nem üznek, csak 24 éves korukban lesznek szenvedő váltó-képesekké. Az 1877. XX. t. czikk életbe lépte óta azonban igen sok helytt vita tárgyát képezi az, hogy e most idézett törvény 4. és 6. szakaszai értelmében nagykorusitott nő bir-e szenvedő váltóképességgel, vagy nem?!?

Mert igaz, hogy ugyancsak az 1877. XX. törvény 7-ik szakaszában fentartja a szenvedő váltóképesség megállapitásánál a váltótörvény első szakaszának s ez által az 1874. évi XXIII. t. czikk második szakaszának intézkedését, mely két szakasz összehasonlitásából pedig az derül ki: hogy a nők férjhez menetel általi nagykorusitás esetén is csak 24 éves korukban válnak váltóképesekké.

De másfelől nem tartalmaz eléggé egyenes intézkedést a váltó-törvény első szakaszának határozott s a nő váltóképességét megszoritó rendelkezésével szemben arra nézve, hogy vajjon azon kiskoru nő, kinek a negyedik szakasz értelmében 20 éves korában vagyona szabad rendelkezésére adatik vagy végre önálló háztartást visz: bir-e szenvedő váltóképességgel vagy nem.

Vannak, — kiknek nézete elég jogosan oda irányul, hogy miután a váltó-törvényben csak az van kimondva határozottan, miszerint a férjhez menetel általi nagykoruság nem ad szenvedő váltóképességet, az pedig sem ott sem az 1877. évi XX. t. czikkben sehol kimondva nincsen, hogy ez utóbbi törvény 4. és 6. szakaszai értelmében nagykorusitott nők szenvedő váltóképességgel nem birnának: mindazok, kik az 1877. évi XX. törvény értelmében nagykorusittattak, akár nők, akár férfiak, a 24-ik év eléréséig is szenvedő váltóképesek.

Feltéve most már azt, hogy a fentebb elősorolt viszonyok közt levő nő szenvedő váltóképességgel bir csakugyan: akkor változást kell szenvedni a váltó-törvény első szakasza azon intézkedésének is, hogy a nők elválás vagy özvegységre jutás esetén is csak 24 éves korukban lesznek szenvedő váltóképesek. Mert számtalan példa fordulna elő az életben, hogy a nő özvegységre jut, vagy férjétől elválik s ennek folytán önálló háztartást visz s önállóan gazdálkodik, még mielőtt 24 évet elért volna. Az ilyen nagykorusitott nő a gyámügyi törvény 6. szakasza értelmében azon alapon, mert önálló háztartást visz, jogosan igényelheti magának a szenvedő váltóképességet a váltó törvény rendelkezése daczára is.

Sőt a többször idézett gyámügyi törvény értelmében szenvedő váltóképességgel kell birni azon bár 24 évet még el nem ért s férjével együtt lakó nőnek is — ki vagyonát maga önállóan férje segélye nélkül s azétól elkülönitve kezeli.

Ezek azon igen fontos jogi kérdések és viszonyok, melyek a törvények részint hiányos részint összeütköző voltánál fogva kellően szabályozva nincsenek, sokféle magyarázatra szolgáltatnak okot s a jogász-körökben erős vita tárgyát képezik.

Balogh Zs.

Napi hirek.

— **A debreczeni ref. egyház tanácsa** f. hó 18-án közgyülést tart. Tárgy: Az egyháztanács ujra alakitása iránti intézkedés s egyéb folyó ügyek.

— **A jogászmajális** rendezősége mindent elkövet, hogy a f. hó 20-án kedden tartandó vigalom kitünően sikerüljön. Vendéglős Torma István, czukrász Vikol János lesz; a tánczdarabokat Oláh Józsi kitünő zenekara játszsza. Hiszszük, hogy e vigalom népes és kedélyes leend, annál is inkább, mert már az esték nem hüvösek; hölgyeink pedig a jogászok által adott mulatságokban mindig bájos koszorut szoktak képezni. Reméljük, hogy jogászaink buzgó ügyekezete s fáradsága nem marad eredménytelenül s a közönség pártfogása folytán szép összeget szentelhetnek jótékony czélra, segélyegyletük alaptőkéjének gyarapitására, a mely egylet nemes hivatásának, hogy mily szépen megfelel, bizonyitja az is, hogy ez évben 22 jogászhallgatót segélyezett.

— **A vadásztársulat** közelebb értekezletet tartott, melyen ki lett mondva az egylet ujjáalakulása. — A város-unkhoz tartozó összes erdőségek s a hortobágy területére a vadászati jogot a tegnapi árverésen Békessy László és Pájer József vették ki hat évre. A bérlet-ár a körülményekhez képest elég kedvező: 300 fton felül van.

— **A debreczeni** iparos ifjak önképző és betegsegélyző egylete tegnapelőtt tartott választmányi ülésében elhatározta, hogy a folyó évi május 31-én Budapesten kezdődő orsz. iparos congressuson, valamint a Székesfehérváron junius 2-án tartandó orsz. iparos ifjusági vándorgyülésen elnök Stieber János és Grünvald József egyleti titkár által képviselteti magát.

— **A II. országos iparos gyülés** rendező bizottsága következő előzetes programmot állapitott meg: A II. országos iparos-gyülés a megyeház diszteremében tartatik május **31-én** d. e. **9** órakor és folytatólag d. u. **3** órakor, esetleg junius **1-én** d. e. **9** órakor. A megbizó-levelek alapján a beiratkozás, illetőleg a szavazati igazolványok kiállitása történik **május 30-án** egész napon át a fővárosi iparosok köre helyiségében (Ferenczi ek bazárja I. emelet,) ugyszintén május 31-én d. e. 8—9 órakor a megyeházbeli üléstermében. Május 30-án d. u. 6 órakor a fővárosi iparosok köre nagytermében előértekezlet tartatik. Ezt ugyanott ismerkedési estély követi. Május 31-én este 8 órakor közvacsora a városligetben. Junius 2-án reggel (a még meghatározandó órában) az iparos-gyülés tagjai külön vonattal Székesfehérvárra ránduluak. Visszautazás tetszés szerint. A május 29. és 30-án a fővárosba érkező congressusi tagok fogadtatása és a szükséges utmutatásokkal leendő ellátása végett a rend. bizottság illető tagjai egész napon át a fővárosi iparosok köre helyiségében lesznek. Ugyanott fognak kivánatra jutányos áron kialkudott szállás-utalványok kiadatni a következő vendéglőkbe: „Nemzeti szálloda“ (váczi utcza) „Vadászkürt“ (kishid utcza), „Magyar király“ (dorottya utcza) „Pannonia“ „Fehérló“ „Orient“ (kerepesi ut) „Párizs városa“ (váczi körut) „Erzsébet“ (egyetem utcza) „Két oroszlán“ (Calvin tér). A kiszközlendő vasut- és gőzhajózási viteldékedvezmények iránti értesitvény s illetőleg az igazolványok azon t. társulatoknak, melyek kiküldötteik neveit a központi bizottságnak bejelentendik, kellő időben megküldetnek.

— **Nyilt köszönet.** A jogászsegélyző-egylet nevében van szerencsém dr. Király Ferencz ügyvéd ur ajándékából nyert — „A debreczeni kereskedelmi és iparkamarai kerület mezőgazdasági főbb viszonyainak leirása“ cz. — nagybecsü munkáért, melylyel kisded könyvtárunkat gyámolitva, értékesbitni sziveskedett, köszönetemet kifejezni. A czél, mely felé minden valódi szakmü közelebb visz, csekély könyvtárunk mellett még jó ideig hálásan érezteti velünk, egyletünk — kiérdemelni igyekezett — pártfogását. Sass Elemér j. s. e. könyvtárnok.

— **A jogászmajális** alkalmából szétküldött meghivók kézbesitése körül sok rendetlenséget tapasztalván, egész bizalommal kérem fel a meghivókra igényt tartókat hogy e czélból lakásomon (Hatvan utcza 1564 sz. a.) jelentkezni méltóztassanak. Jegyek a majális napján és helyén kaphatók. Ha netalán kellemetlen idő lenne, a majális 20 ikáról elhalaszlatik s erről a közönség falragaszok utján értesittetik. Oláh Károly biz. elnök.

— **Helyreigazitás.** A szegedi árvák közül egynek Savanya Etelnek felfogadójául Nánássy László kir. közjegyző ur volt megnevezve; mint most biztos forrásból értesülünk, nevezett árva nem ott, hanem Zauner András kerékgyártónál (a gazdasági intézetben) lett elhelyezve.

— **Nyilatkozat.** Az orvos majális megtartási napját illetőleg számtalan szó és irásbeli kérdezősködést kaptam. Ennélfogva az érdeklődés ily nagy mérve feletti örömöm mellett kötelességemnek ismerem ez uton egyfelől az interpellálók, másfelől városunk egész intelligens közönségével tudatni, hogy az orvos-növendékek nyári tánczvigalma jövő junius hó 25-én lesz. S midőn ezt teszem, egyszersmind a rendezőség nevében szives köszönetet mondok azon széles körben elterjedt figyelemért, mely táplálnunk engedi azon reményt, hogy vigalmunk sikerült lesz fényben s népességben annyira, mint azt magunk elébe képzelők. Debreczen, 1879. május hó 17-én Tóth Ödön szigorló orvos s a rendező bizottság elnöke.

— **A mükedvelők** f. hó 25-én egy egészen uj dramolettet, az „Oszi napsugár“ — hoznak szinre. E kis szinmü Meilhac jeles tollából eredt és a nemzeti szinházban köztetszés között gyakran előadatik. A szerepkiosztás következő: Brequille Józsa Oszkár ur, Noel Kovács Gyula ur, Adrienne dr. Sárossyné urnő, Lebrtonné Táy Mariska k. a. Ezzel egyidejüleg „Ő nem féltékeny“ 1 felvonásos vigjáték adatik elő.

— **A holnap tartandó mükedvelői előadásra** ismételten felhivjuk a közönség figyelmét. Egyuttal megjegyezzük, hogy az előadásra — a mint már emlitve is volt lapunkban — csak a fehér szinü belépti jegyek érvényesek. Az előadásokat Mándoky Béla szinigazgató fogja rendezni.

— **A biharmegyei** orvos-, gyógyszerész- és természettudományi egylet tegnapelőtt d. u. tartá Nagy-Váradon évi közgyülését. Tárgyát a tisztujitás és dr. Zelizy Dániel felolvasása képezte. A gyülés után baquette volt a „Zöldfa“ vendéglőben.

— **Borzasztó öngyilkosság.** Bartha István 3-ad éves tanitóképezdész ma hajnalban a vasuti sinekre feküdt s a robogó vonat által elgázoltatott. A szerencsétlen lábai a kocsikerekek által elvágattak s teste iszonyuan megcsonkittatott, minek folytán természetesen rögtön szörnyet halt. Borzasztó tettének indoka nem tudatik.

— **A szerelem sötét verem.** Egy helybeli iparosnál lakó fiatal leányceléd s ugyanazon háznál szolgáló fiu huzamosabb idő óta viszonyban voltak egymással. Közelebb a fiu apja megsejtve a dolgot, meg akarta büntetni fiát, ez azonban megszökött. Mig az apa utána eredt a szökevénynek, a leány, azt hive, hogy a fiu öngyilkos lett, kétségbeesésében a czegléd-utczai kutba vetette magát, honnan csak a holttestét huzták ki. A fiu pedig ezalatt haza érkezett — kedvese temetésére.

— **Az athleticai club** közgyülése holnap d. e. 9 órakor tartatik meg. Óhajtandó volna, ha az egylet tagjai az eddiginél melegebb érdeklődést tanusitanának az ügy iránt, mert valóban szégyen, hogy ily nagy magyar városban egy szép érdeklődés mellett létesitett eszme, melyért minden ifjuságnak, a melyben élet van, lángolni kellene, a hideg részvétlenség miatt egészen elalszik.

— **Balajthy Imre** min. tanácsos a fővárosban agyonlőtte magát. Özvegyet s több gyermeket hagyott maga után. Öngyilkosságának oka a könnyelmü költekezés s társa az „uzsora.“ Az előkelő férfi öngyilkossága, ki a vaskoronarend tulajdonosa volt, általános sensatiót keltett a fővárosban.

— **„Az iskolai takarékpéztárakról“** értekezést tartott Lábos Imre szombathelyi igazgató-tanitó, melyet a vallás- és közoktatási miniszter kinyomatott. — A müvecske erősen érvel az isk. takarékpénztárak mellett.

— **Hogy szintársulatunk** mily jó hirnévre tett szert, bizonyitja azon körülmény, hogy Mándoky urat felszólitották, hogy menjen a társulattal hosszabb vendégszereplésre Pozsonyba és Bécsbe. A feltételek fényesek, a mennyiben a szinház, diszletek, világitás stb. minden dijfelszámitás nélkül rendelkezésre bocsáttatnak, s azonkivül a brutto bevétel $^2/_3$-da fellépési dijul felajánltatott neki, illetve a társulatnak. Mándoky ur e fényes ajánlatot megköszönve, tudtára adta az illetőknek, hogy azt ez idő szerint a konzorczium nem fogadhatja el.

— **Soldosné memoirejai.** Egész komolysággal jelentik, hogy Soldosné asszony — memoirejait irja, s hogy azokat a „Koszoru“, a Petőfi-társaság közlönye fogja nyilvánosságra hozni.

— **Herczegi koszt.** Oldenburg Péter herczeg, mint az összes vürttembergi orosz intézetek felügyelője, nemrég meglátogatta a Smolny zárdát, honnan több panasz érkezett hozzá,

hogy a leányok igen rosz kosztot kapnak. Épen délben ment oda s egyenesen a konyha felé tartott. Két szolgáló katona gőzölgő üstöt hozott ki. A herczeg kanalat hozatott s egy tele kanállal megevett belőle. Átalános megborzadás, mig végre fölvilágositák, hogy történetesen nem leves volt az, hanem — moslék.

— **Lepecsételve.** Egy Budapesthez közel fekvő kis városban, mint lapunknak irják, meghalt a gyógyszerész s provizor vette át a gyógytárt, a kihez pituláért nagyon sokszor átszaladgált a szomszédasszony. A szerelmi idyllek a laboratoriumban folytak. Épen itt élvezték a csókkeringőt, midőn a biróság a hagyaték felvétele és lezárása végett berukkolt. Az élelmes provizor a szekrénybe rejtette el kedvesét, de oh fatum! a drága kincset rejtő szekrényt is lepecsételték. A biró a provizort nevezte ki ügygondnoknak s figyelmeztette a zártörés bűntényére. Kinosan telt el a nap az érdekelt felekre, mig végre is birói közbenjövetel mellett a szekrény kedves tartalma viszszakapta szabadságát.

— **Vilmos császár dédapa lett.** Charlotte hgnő, a német trónörökös legidősb leánya s a meiningen herczegi örökös neje hétfőn egy leánykát szült s ezáltal a német császárt dédapává tette. A kicsike herczegnő abban a ritka szerencsés helyzetben van, hogy két dédapja és két dédanyja van, egy császár és két császárné.

— **A helybeli** könyvkereskedések f. hó 15-től kezdve este 7 órakor záratnak, mely körülményt jónak láttunk a t. közönség tudomására hozni.

— **Hirtelen halállal** halt meg egy kis gyermek a mai napon. Miután az eset gyanus, a vizsgálat megindittatott.

— **Dr. Rózsahegyi Aladár**, kit a pestis végett kormányunk Oroszországba küldött, megkezdte a Pester Lloydban asztracháni élményeinek leirását. Szerinte nem igaz az, hogy egy a hadjáratról hazatért **kozák** menyasszonyát egy magával hozott török shawl-lal inficiálta volna. Egy Mara Pisarera nevü asszony, a ki Vetljankából 1878 ban Asztrachánba utazott, hogy ott hazatért katonafiát felkeresse, — volt az első a ki pestisben meghalt. A mint a ragály Wetljankában terjedt és már három orvos és hat tábori sebész esett áldozatul, valóságos páni félelem tört ki a helységben; az önfentartás vad ösztöne orgiáit ünnepelte. Az emberek mindazokat, a kik magokat roszszul érezték, elkülönitett házakba vitték, melyeket pestisházaknak neveztek és a hol sokan meghaltak éhen és a hidegtől, a nélkül, hogy pestisbe estek volna. A félelem tetőpontját érte el, a mint a helység lelkésze meghalt. Ezen ember és családja sorsa a legtragikusabbak egyike volt. Papirjai közt találtak egy ujságba szánt fölhivást, melyben segélyt kér a betegség ellen. Senki sem akarta a meghalt lelkipásztort eltemetni, mig végre saját 19 éves neje hurczolta holt testét a temetőbe és ott a keményre fagyott földben sirt ásott neki. Harmadnapra ő is halott volt.

— **Értesités.** A holnap tartandó műkedvelői előadásra jegyek válhatók a szinhzi pénztárnál holnap délelőtt 10—12 óráig és délután 6 órától az előadás kezdetéig. Egyidejüleg felemlitjük, hogy az előjegyzett szinházi jegyek a holnapi előadásra ugyanazon napon déli 12 óráig a pénztárnál kiváltandók, mert azontul az előjegyzett jegyek másoknak fognak eladatni.

Felelős szerkesztő: **Kutasi Imre.**
Főszerkesztő: **Vértesi Arnold.**

ROCHLITZ és BEKE
DEBRECZENBEN
Bazár és piacz-utcza szegletén.

Ajánljuk a n. é. közönségnek ujonnan felszerelt:

Női pipere raktárunkat,

különösen pedig figyelmeztetjük a t. hölgy közönséget, hogy ez idényre próbául:

Női ruha kelméket és cretonnokat

vezettünk be, reménylve, hogy jó izléssel tett választásunk által a n. é. közönség becses pártfogását ez uj czikkben is, kiérdemeljük.

Továbbá tartunk nagyválasztékban:

Női és gyermek diszitett kalapokat	1.50-től	20 —kr,
Napernyőket	1.10 „	15— „
Női nyakkendőket	—.75 „	5 — „
Külföldi vállfüzőket (valódi halcsonttal)	2.— „	7.50 krig.

mindenféle disz szalagokat, bélés czikket és több e szakmába vágó rövid árukat.

Egyszersmind felhivjuk a t. férfi közönség becses figyelmét: **Kitünő minőségü és szabásu fehér és szines ingeinkre** 1.70-től feljebb, négyszeres gallér és kézelőkre, nyakkendő és több e szakmába vágó férfi czikkekre.

Különösen pedig figyelmükbe ajánljuk: kitünő és czélszerü

Férfi és fiu nyári szalma kalapjainkat

kitünő olcsó árban s pedig darabja **a férfi kalapnak 85 kr a fiu kalapnak 75 kr.**

A n. é. közönség becses pártfogásáért esedezve

maradtunk teljes tisztelettel

ROCHLITZ és BEKE.

FRISS TÖLTÉSÜ

Szolyvai viz	40-es	1 láda	4 frt	65,
szinte	60-as	„	4 frt	80,
Szulini	40 és 60-as	„	5 frt	40.

Ugyszinte egyéb ásványvizeket is jutányos árban ajánl

Csanak József.

(156 3—3)

CSÉPLŐ-GÉPEK.

Szögrendszerre, 1, 2, 3, és 4 lóerőre, zsuppolóval, rostával s tisztitóval, fatalpazaton és egészen vasból; legujabb szerkezetü, tartós és olcsó. Bécs és Budapesten solid kezesség mellett szállitanak

(157) 1—14 **Ph. Mayfarth és társa gépgyárosok, majnai Frankfurtban.**

A debreczeni könyv-, kő-műnyomda
s kártyagyári részvény-társulat

részvényeiből a mai napon kir. közjegyző jelenlétében tartott kisorsolásnál, következő számmal jegyzett 22 db. részvény huzatott ki: 1, 4, 246, 247, 248, 275, 287, 298, 319, 332, 343, 365, 369, 381, 383, 387, 393, 401, 402, 410, 416, 427-ik szám.

Ezen részvények az illető téritvények beszolgáltatása mellett, **az ipar egyesületi takarék és hitelintézetnél**, darabonkint 70 frt tőke visszafizetését és 5 frt jarulékkal, összesen 75 frtjával azonnal beváltatnak.

Kelt Debreczenben 1879 ápril 30-án.

(136 3—3) **A felszámoló bizottság.**

Alólirott bátorkodom épület és butor

asztalos-mühelyemet

(kádas-utcza, 1846. szám alatt) ajánlani nevezetesen elvállalok mindennemü

ASZTALOS UJ MUNKÁKAT

ugyszintén javitásokat illő áron sőt részletfizetés törlesztése mellett is; és megrendelések gyors s pontos teljesitéséről kezeskedem

Hertzka Vilmos

(148) 3—6 asztalos mester.

2245/1879

Arverési hirdetés.

A város tulajdonát képező ugynevezett „Nyulas" „Látó"-telek az ehez tartozó 10 nyilas szántó- és legelő-földdel, továbbá „Bárány" az ehez tartozó mészárszékkel és 150 □ udvartelekkel; végre a „Bégány" csapszékeknek árverés utján 3, illetve 6 évre leendő bérben adására határidőül **f. é. május hó 20-ik napjának délelőtti 9 órája** lévén a városház nagytanácstermében kitüzve, azon határidő azon hozza adással tétetikközönségessé, hogy az árverési feltételek a számvevő hivatalnál levanak téve s azokat ott a bérleni kivánók megtekinthetik.

Kelt sz. kir. Debreczen város tanácsának 1879. május 5-én tartott üléséből.

Bészler Lajos,
jegyző.

(143) 3—3

297. szám.

ÁRJEGYZÉKE

az „ISTVÁN" gőzmalom **készitményeinek.**

Készpénz fizetés mellett.

Árak ausztriai értékben
Költségmentesen
Debreczenben, kötelezettség nélkül.
Ingyen zsákkal.

		100 kiló
A. Asztali dara nagyszemü		23.—
„ szinte 30 kilos zacskóval		23.60
B. szinte apró szemü		23.—
„ szinte 30 kilos zacskóval		23.60
C. Dara középszerü		21.60
„ szinte 30 kilos zacskóval		22.20
0. Királyliszt		22.60
1 Lángliszt		21.80
2. Montliszt		21.—
3. Zsemlyeliszt különös		20.—
4. „ „		18.60
5. Fehér kenyérliszt 1-ső rendü		17.60
6. szinte 2-od		16.60
7. Közép kenyérliszt 1-ső		15.20
8. „ „ 2-od „		13.—
8½. Barna „ 1-ső „		10.40
9 „ „ 2-od „		8.40
10. Lábliszt		7.20
10½ Veres liszt		4.—
11. Finom korpa	**zsákkal**	3.60
„ „ „	**zsáknélkül.**	3.—
12. Durva korpa	**zsákkal**	3.20
„ „ „	**zsáknélkül.**	2.60
R. I. Rozsliszt 1-ső rendü.		—.—
R.II. szinte 2-od „		—.—
R.III. szinte 3-ad „		—.—
R.IV. szinte 4-ed „		—.—
„ „ „ zsáknélkül		—.—
A. K. Árpakása 00		26.—
„ szinte 0		20.—
„ szinte 1		19.—
„ szinte 2		17.—
„ szinte 3		16.—
„ Árpadara 5		20.—
A. Árpa liszt 6		6.60

Debreczen, 1879. május. 13.

A zsákok sulytartalma, — teljsuly tisztasulynak véve

A. B. C. 0—10 számig	85 kilo.
10½ 11. 12.	60 „
R. I. — III. számig	85 „
R. IV.	60 „
A. K. 00—5 számig	50 „
Árpaliszt	85 „

Nehézkór (epilepsia) tartósan gyógyittatik

az auxilium orientis által.

Még eddig nem ismert keleti növényanyagokból készitve, rendkivüli gyógyerejü szer, a vegyészet és gyógyászat legelső tekintélyei által ajánlva, orvosol minden bár a gyógyithatlanság legmagasabb stádiumáig haladt

Nehézkórt, nyavalyatörést,
dühkórt, mell- és gyomorgörcsöket.

Készitményem használata előtt kérem velem a betegséget részletesen közleni, mire a készitményt pontos és kimeritő használati utasitással együtt azonnal megküldöm.

Komolyan óvok olyan féle emberektől, kik csak a szegény patiensek pénztárczájára spekulálnak s a fentebbi bajok ellen különleges gyógyszerül semmi mást, mint büzeny-hamag (bromkalium) oldatot adnak. N. B. Vagyontalan betegekre tekintettel vagyok. Ezer meggyógyult betegnek, kiket 5 év óta e szerem által kigyógyitottam, bizonyitványai feküsznek előttem s bárki által megtekinthetők.

Dr. Phil. Sylvius Boas
az Auxilium orientis feltalálója,
ideg- és görcsbajok különleges gyógyásza.

Rendel naponként 10—12 és 2—4. **Berlin W. Potsdamerstrasse 104. előbb Friedrichstrasse 22.**

Külföldre levélileg.

(158 2—12)

Van szerencsénk a nagy érdemü közönség becses tudomására hozni, hogy üzletünk a jelen idénynek megfelelő mindennemü

legdivatosabb kelmékkel

disz és hozzávalókkal DUSAN

el van látva, kérvén a nagyérdemü közönséget,

személyesen meggyőződést szerezni

arról,

hogy a legujabb czikkek a legnagyobb választék mellett,

itt helyben

CSAK NÁLUNK

szerezhetők be legjutányosabban

Számos látogatást kér

ROTT LIPÓT ÉS TESTVÈRE

piacz-utcza

Mattoni Giesshübeli legtisztább

égvényes savanyuvize,

a lélegzési szervek betegségeiben, gyomor és hólyagbajokban,

mint szintén rendes napi italul orvosilag a legjobban ajánlva.

Giesshübeli emésztési és mell pásztillák

gyomorbetegségben és köhögésben, Mattoni Henriknél Karlsbadban.

BUDAI KESERÜVIZ

szorulás és abból származó betegségek ellen, Mattoni és Ville Budapest.

Kapható a gyógyszertárakban
és ásványviz kereskedésekben.

(124 2—8)

Az „István" gőzmalom-társulat czegléd-utczai

bolt és raktár

helyiségeiből a szegleten levő,

bármily diszes üzletre is

alkalmas, száraz, világos és tágas, 3 osztály, előnyös feltételek mellett több évre bérbe adatik. Bővebben értekezhetni ugyanott.

Legjobb minőségü

Coaks:	a debreczeni gázgyár készitménye	2 frt 60 kr 100 ㎏
bikfaszén:	„ „ „	3 „ — „ — „

(147) 3—6 kapható

Hertzka Pálnál
Széchényi-utcza 1761. sz.

250/1879

Arverési hirdetés.

Alólirt kiküldött birósági végrehajtó a polg. tk. rdtt. 403. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a debreczeni kir. járásbiróság 3529. számu végzése által Steiner Sámuel és neje ellen, Lőw Sámuel részére 6792 frt 92 kr követelés végett elrendelt kielégitési végrehajtás folytán biróilag lefoglalt, s 4708 frt 45 krra becsült szobabeli butorok és az ujosztáson 100 hold nem telekkönyvezett homok földből álló ingóságok nyilvános árverés utján eladandók, minek a helyszinén, vagyis alpereseknél és folytatva a tanyán leendő eszközlésére határidőül **1879. évi junius hó 10-ik napjának délelőtti 9 órája** kitüzetett, melyhez a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érdeklett ingóságok emez árverésen, a polg. tk. rdtt. 406. §-a szerint, szükség esetében becsáron alul is eladatni fognak.

Kelt Debreczenben 1879. évi máj. hó 3. napján.

Váradi Imre,
kik. birósági végrehajtó.

(151) 1—3

2745/1879

Arverési hirdetés.

A debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről, közhirré tétetik, hogy **Klajber Istvánnak** özv. Sipos Mihályné végrehajtási ügyében lefoglalt, a debreczeni 2306. számu tkvbe jegyzett 7200 frtra becsült nagyujutczai 1600 számu ház s 5 hold ondódi föld az 1879. évi julius hó 14-ik napján d. u. 3 órakor mint első és 1879. évi augusztus hó 14-ik napján d. u. 3 órakor mint második határidőben a törvényszék árverési termében végrehajtn Mészáros László által megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt eladatni fog u. m.

1. Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár a melyen alul az első árveréskor az árverésre kitüzött birtok nem fog eladatni.

2. Árverezni kivánók tartoznak az ingatlan becsárának 10% készpénzben, vagy ovadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

3. Vevő köteles a vételárt 3 egyenlő részletben, és pedig: az árverés jogerőre emelkedésétől számitandó 1, 2, 3 hónap alatt, 6% kamatokkal együtt, ezen kir. törvényszéknél lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámittatni. A feltételek többi része a törvényszéknél s végrehajtónál megtudható.

Felhivatnak azok, kik az árverésre kitüzött javak iránt tulajdoni-, vagy más igényt, avagy elsőbbségi jogokat érvényesithetni vélnek, hogy e részbeni kereseteiket e hirdetménynek a hivatalos lapban lett harmadik közététele napjától számitandó 15 nap alatt, habár külön értesitést nem vettek is, ezen kir. törvényszékhez nyujtsák be: különben azok az árverés folyamát nem gátolván, egyedül a vételár feleslegére fognak utasittatni.

Végül felszólittatnak azon jelzálogos hitelezők, kik nem ezen törvényszék székhelyén, vagy annak közelében laknak, hogy a vételár felosztása alkalmával leendő képviseltetésök végett helyben megbizottat rendeljenek annak nevét és lakását az eladásig jelentsék be, ellenkező esetben **Komlóssy Arthur** ügyvéd, mint hivatalból kinevezett ügygondnok által fognak képviseltetni.

A debreczeni kir. tvszék mint telekkönyvi hatóságnak 1879. évi április hó 22-dik napján.

Szögyényi, elnök. (146) 1—3 **Bay,** aljegyző.

Debreczen, nyomatott a kiadó-tulajdonos **Kutasi Imre** könyvnyomdájában, 1879.